

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นเป็นเอกเทศจากศาลยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในคดีปกครองโดยเฉพาะ¹ ซึ่งคดีปกครองคือคดีพิพาทที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือจากการใช้อำนาจทางปกครองของรัฐ หรือจากการที่รัฐละเลยล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด หรือข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือกรณีอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง และเป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งทั่วไป โดยในคดีปกครองศาลจะตัดสินโดยพิจารณาประโยชน์ 3 ฝ่าย ได้แก่ "ประโยชน์ส่วนรวม" ของสาธารณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่จะต้องรักษา กับ "ประโยชน์ส่วนตัว" ของเอกชนฝ่ายผู้ฟ้องคดี และ "ประโยชน์ส่วนตัว" ของเจ้าหน้าที่รัฐที่ใช้อำนาจรัฐแทนประชาชนส่วนรวม และในบทบัญญัติมาตรา 197 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันหลักของประเทศในการอำนวยความยุติธรรมเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง โดยมุ่งหมายให้เกิดความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและส่งเสริมการดำเนินงานของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย

การดำเนินคดีในศาลปกครองจึงเน้นรูปแบบความประหยัด เรียบง่าย และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างกว้างขวาง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ศาลปกครองใช้รูปแบบศาล 2 ชั้นศาล คือ ศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด

---

¹ คลองธรรม ธรรมรัฐ. *ความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครอง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/admincourt_journal/everyorganization/14.pdf [2566, 16 เมษายน]

โดยการเริ่มฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่พอใจในคำพิพากษามีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้ศาลปกครองสูงสุด ตรวจสอบความถูกต้องของคำพิพากษาได้ ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาข้อเท็จจริง ปัญหาข้อกฎหมาย หรือความถูกต้องในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่าง ๆ และเมื่อศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาแล้ว คำพิพากษานั้นย่อมเป็นที่สุดไม่สามารถโต้แย้งได้อีก ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นนั้นจะมีอำนาจ ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คือ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องเกี่ยวกับ (1) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ (2) คดีพิพาทที่เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (4) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (6) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ส่วนศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจ ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คือ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (1) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด (2) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (3) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด (4) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้นผู้ฟ้องคดีจำเป็นต้องดำเนินการและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขเกี่ยวกับอายุความหรือ

ระยะเวลาการฟ้องคดีที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด² ซึ่งระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองในประเภทต่าง ๆ กฎหมายได้บัญญัติเป็นหลักทั่วไปไว้ใน มาตรา 49 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยการนับระยะเวลาการฟ้องคดีดังกล่าว จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี จนถึงวันที่คำฟ้องนั้นมาถึงศาล หากปรากฏว่าคำฟ้องนั้นมาถึงศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ศาลก็ไม่อาจรับคำฟ้องนั้นไว้พิจารณาได้ เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่การฟ้องคดีนั้นพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว แต่ศาลเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นศาลจะรับไว้พิจารณาก็ได้ และเมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้ดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีจนเสร็จสิ้นแล้ว ต่อมา ได้มีคำพิพากษา ตามหลักการพื้นฐานโดยทั่วไป คำพิพากษาย่อมมีสภาพบังคับหรือผูกพันตามที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ทันที

และเพื่อเป็นหลักประกันของกระบวนการยุติธรรมที่ดี ระบบตุลาการจะต้องมีการเปิดโอกาสให้คู่กรณีที่ไม่พอใจในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นสามารถอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เพื่อให้ศาลสูงเป็นผู้ตรวจสอบควบคุมคำพิพากษาของศาลล่างให้เกิดความถูกต้องที่สุด เพราะหากไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา เมื่อเกิดกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น คู่กรณีก็จะไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดได้ ทำให้ต้องยึดถือตามคำพิพากษาที่ผิดพลาดนั้น อันจะก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น ดังนั้น เพื่อป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีผิดพลาด ศาลปกครองของประเทศไทยจึงได้ใช้ระบบอุทธรณ์คำพิพากษา โดยเปิดโอกาสให้คู่กรณีที่ไม่พอใจในคำพิพากษามีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งได้ โดยถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอย่างหนึ่ง

แต่ศาลปกครองของประเทศไทยนั้น ได้กำหนดให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับผลแห่งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ตามมาตรา 73 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติว่า "การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด" วรรคสอง บัญญัติว่าคำพิพากษา

² วันรพี แกนุ. (2563). *ปัญหาในการสั่งรับคำฟ้องและคำอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา : ศึกษาเฉพาะกรณีนักโทษในเรือนจำ*. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: หลักสูตรพนักงานคดีปกครองระดับสูง รุ่นที่ 15.

หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงคำสั่งเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด นั้น ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นระยะเวลาที่สั้นมาก ซึ่งการอุทธรณ์คดีปกครองตามมาตรา 73 นั้น หากอุทธรณ์พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ศาลจะถือว่าเป็นการอุทธรณ์พ้นกำหนดระยะเวลาและจะไม่ได้รับการพิจารณาในศาลชั้นต่อไป ทำให้เกิดปัญหาการอุทธรณ์ไม่ทันภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ขึ้น ทั้งยังมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ขยายระยะเวลาดังกล่าวได้ ซึ่งโดยปกติผู้ที่ได้รับผลแห่งคำพิพากษาแล้วไม่เห็นด้วยและต้องการคัดค้านคำพิพากษาศาลปกครองนั้น ก็ต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมคดี เตรียมการต่อสู้ในแต่ละประเด็น เพื่อที่จะยื่นอุทธรณ์ และการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองในประเทศไทยนั้น ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีทุนความในการดำเนินคดี ทำให้คู่กรณีที่เป็นประชาชนบางส่วนที่อาจจะไม่มีความรู้ทางกฎหมายปกครอง จึงทำให้อาจอุทธรณ์ไม่ทันภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์ได้ และเสียสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเต็มที่ และหากการที่คู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นนั้น อุทธรณ์ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเนื่องจากเกิดเหตุสุดวิสัยขึ้น โดยมีใช้ความผิดของผู้อุทธรณ์ เช่น เกิดอุทกภัย อัคคีภัย ศาลปกครองก็มีอาจรับอุทธรณ์นั้นได้เช่นกัน ทำให้เกิดปัญหาในกรณีดังกล่าวขึ้น ซึ่งแตกต่างไปจากกรณีการอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ 49/1 แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ที่ศาลปกครองสูงสุดสามารถนำมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และข้อ 30 แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2543 มาใช้ในการพิจารณารับคำอุทธรณ์คำสั่งที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามข้อ 49/1 วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2543 ได้ แต่การอุทธรณ์คำพิพากษาไม่สามารถนำมาใช้ได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดบัญญัติให้นำมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และข้อ 30 วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2543 มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำพิพากษาด้วย รวมทั้งหากผู้อุทธรณ์หรือคู่กรณีได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์ไม่ว่าจะด้วยเหตุสุดวิสัยหรือเหตุผลส่วนตัวเพราะความไม่รู้กฎหมาย หรือไม่มีทุนทรัพย์ไปจ้างทนายความ ทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่ทันภายในกำหนดเวลา แต่หากคดีนั้นเป็นคดีเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือเป็นคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น คดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คดีเกี่ยวกับพลังงาน คดีเกี่ยวกับการขนส่ง ฯลฯ ศาลก็ไม่สามารถที่จะรับคำอุทธรณ์

ดังกล่าวได้ อันจะส่งผลให้คู่มือไม่ได้รับการตรวจสอบทบทวน (Review) เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของศาลชั้นต้นจากศาลที่สูงกว่า ซึ่งอาจส่งผลให้คู่มือไม่ได้รับความยุติธรรมอย่างถึงที่สุด

จึงมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขบทบัญญัติในส่วนของการอุทธรณ์ เพื่อให้คู่มือที่ไม่สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งได้ทัน เนื่องจากเหตุสุดวิสัย อันมิใช่ความผิดของคน ให้สามารถเข้าถึงสิทธิการอุทธรณ์ได้ อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญที่ปวงชนชาวไทยควรเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างถึงที่สุด และต้องแก้ไขบทบัญญัติในส่วนของการอุทธรณ์ในกรณีที่เกิดคดีนั้นมีผลกระทบต่อสาธารณะ ให้ศาลปกครองสามารถใช้ดุลพินิจรับคดีนั้นมาพิจารณาได้ แม้จะมีการยื่นฟ้องกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะหรือส่วนรวมให้เกิดความยุติธรรมมากที่สุดนั่นเอง

สรุปประเด็นปัญหา ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับการอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ ตามมาตรา 73 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยเหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อันมิใช่ความผิดของผู้อุทธรณ์

2) ปัญหาเกี่ยวกับการอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ โดยคดีนั้นเป็นคดีที่มีความเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือเป็นคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์
2. เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ของประเทศไทย และต่างประเทศ รวมทั้งการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลยุติธรรมไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับดำเนินการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองของประเทศไทย
4. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคำพิพากษาคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การที่ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาคดีปกครองในศาลปกครองนั้น มีกำหนดระยะเวลา 30 วัน ตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

หากยื่นพินกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ศาลจะมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์เนื่องจากยื่นอุทธรณ์พินกำหนดระยะเวลา แต่หากเหตุแห่งการยื่นพินกำหนดนั้นเกิดจากมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นหรือมีเหตุสุดวิสัย อันไม่ใช่ความผิดของผู้อุทธรณ์ หรือในกรณีการอุทธรณ์เมื่อพินกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แต่คดีนั้นเป็นคดีที่มีความเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือเป็นคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เหตุดังกล่าวนี้ศาลปกครองมิได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้รับอุทธรณ์ได้ ดังนั้น จึงควรเสนอแนวทางการแก้ไขโดยการเพิ่มบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีดังกล่าวให้ศาลปกครองสามารถรับอุทธรณ์ที่อุทธรณ์พินกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ที่เกิดจากเหตุสุดวิสัย และให้ศาลปกครองสามารถรับอุทธรณ์ที่อุทธรณ์พินกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ในคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือเป็นคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ หรือหากไม่สามารถที่จะเพิ่มบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีดังกล่าวได้ ก็ควรให้นำมาตราที่มีหลักการใกล้เคียงกับเรื่องดังกล่าวมาใช้ในกรณีอุทธรณ์เนื่องจากยื่นอุทธรณ์พินกำหนดระยะเวลาแทนเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

มุ่งศึกษาเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือบุคคลที่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาเมื่อพินกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ 30 วัน ตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 กรณีมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นหรืออาจจะมีเหตุสุดวิสัย อันทำให้ผู้อุทธรณ์นำคดีมาอุทธรณ์ต่อศาลปกครองพินกำหนดระยะเวลา รวมทั้งกรณีการอุทธรณ์พินกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ ในคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือเป็นคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม โดยจะศึกษาเปรียบเทียบกับการอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งในศาลปกครอง และศึกษาเปรียบเทียบกับการอุทธรณ์คำพิพากษาในคดีของศาลยุติธรรม ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาในประเทศไทย และกฎหมายปกครองต่างประเทศ ว่ามีหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข มาตรการ ในกรณีดังกล่าวไว้อย่างไร และควรกำหนดมาตราในกรณีของศาลปกครองไปในลักษณะใด

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาและเปรียบเทียบจากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ พร้อมศึกษาจากตัวบทกฎหมายพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณา

คดีปกครอง พ.ศ. 2543 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญา เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ ศึกษาและเปรียบเทียบ เพื่อแนวทางการแก้ไข

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์
2. ทำให้ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีปกครอง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ของประเทศไทย และต่างประเทศ รวมทั้งการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลยุติธรรมไทย
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับดำเนินการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองของประเทศไทย
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีปกครอง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์